

Szerkesztési iroda:
Brassai utca 60. sz. alatt,
hová a lap szerkesztéséhez
illető közlemények
küldendők.

Kiadó-hivatal:

Pollák Már könyvnyom-
dája, hová a hirdetések és
előfizetési pénzek bérmen-
tesen intézendők.

NEMERE

Politikai, társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági lap,
a háromszéki „Háziipar-egylet”
és a s.-sztygyörgyi „önkéntes tűzoltó-egylet” hivatalos közlönye.

megjelenik ezen lap heten-
kint kétszer:
szombaton
Előfizetési feltételek:
helyben lázhozórára vagy
vidékre postán küldve:
Egész év . . . 6 ft. — kr
Fél év . . . 3 ft. — kr
Negyed év . . . 1 ft. 90 kr.

Hirdetmények díja:
3 hasábsos petisórt, vagy
annak helyett 6 kr.
Bélyegdíj külön 30 kr.
Nyúltör sora 15 kr.

Fővárosi levelek.

Budapest, 1877. febr. 6.

II.

Szünóra van: fegyverszünet. Ez alatt egy kicsit
conversálhatunk az eddig történetekről s a történe-
dőről.

A közelmúltban két meglehetősen nagyfontosságú
esemény történt: az egyik az ifjuság konstantinápolyi
küldöttsége, a másik a ceglédiek látogatása Kossuth-
nál; az egyik nagy hasznát hajtotta, a másik majdnem
teljesen lerontotta ezt.

Az ifjuság az által, hogy fátylaszenót akart tar-
tani és ennek kísérőszakoltságában az utolsó becsületes
határig elment, hogy küldöttségileg Konstantinápolyba
ment, hogy Abdul Kerimnek diszkardot vitt: a hazá-
nak kettős hasznát hozott.

Először azt, hogy most már tudja az egész vi-
lág, hogy a magyar szellem határozottan a török felé
hajlik s a magyar nép orosz érdekeiből sem semleges-
ségre, sem okkupációra nem vehető rá.

A másik haszon az, hogy most a magyar és tör-
ök nép oly erős erkölcsi szövetségre lépett, mely
többet ér egy rakás „hármasszövegű” és párisi
szerződésnél.

Midőn ifjaink a török föld felé irányzák lépteit,
ket, a kerek föld bármely pontján látkétf minden ma-
gyar szív együtt dobogott, egyet érzett: de e szép
harmonia megzavarta egy hivatalos vendég: a ceglédiek
küldöttsége.

Kossuth Lajos, mielőtt még a küldöttség elin-
dult volna Baraccione felé, határozottan kinyilatkoztatta,
hogy nem jó haza, s Kossuth szavatairól — úgy hiszem —
a ceglédieknek sincs okuk kételkedni.

De ők mégis elindultak.

Hogy Budapestre érkezéskor milyen fogadtatás-
ban részesültek a rendőrség részéről, erről, ugy hi-
szem, legjobb, ha nem szölok. A fogadtatás nem a
legbrilliansabb volt. De ez már megtörtént s interpe-
llációk miatt ezért s a konstantinápolyból hazatérő
küldöttség díszes fogadtatásának eltiltásaért a minisz-
terelnököt Helfy és Madarász képviselők; erről nem
szölok.

A küldöttség megérkezett Kossuthoz és csakugyan
sikertült is nekik öt annyira megingatni eddigi határo-
zott szigorú álláspontjában, hogy Kossuth Lajos megígér-
te, hogy ha a haza veszélyben forog a reá szüksége van,
hazajön, még pedig a hűségük letétele után.

Nem akarjuk mérlegelni, hogy a ceglédi küldöt-
ség kivívott sikere Kossuthnak ezen szavai jövőre
mennyiben lesz a hazának hasznára; nem vagyunk
jövendőmondók, csak a jelent vizsgáljuk s ez azt mon-
dja, hogy jelen helyzetünkre nézve nemhogy nem
hasznos, hanem káros is Kossuth behívása.

Káros először azért, mert disharmoniát, szaka-
dást idézett elő az eddig egyformán dobogó szívek
között. (Mert ne higgyék uraim, hogy minden magyar
egyformán obajtra várta Kossuth hazajöttét; sokan
féltek attól, hogy az ő hazajövete után talán örökös
szakadás lendített Ausztriával; hála isten! hogy nem
így történt.)

Káros másodszor azért, mert ez által határozott
bizalmatlanságot provokáltunk Ausztria részéről a mi
részünkre. Most úgy tűnik fel Magyarországon minden
oszátrk szemében, mint a mely talán az uralkodó ház-
tól s Ausztriától szakítani akar, holott ez nem igaz.

S valóban furcsa is. 67 előtt talán még magán-
levélben sem hívták haza Kossuthot, 67 után előáll
egy pár szélsőbalpárti ember s haza hívja Kossuthot;
ennek nyilatkozata után is, hogy a minket Ausztriával
összekapcsoló köteléket meglazítsa. Es épen most!
most, amidőn imádkozunk kellene, hogy békés egyet-
értés folytán kiegyezés jöjjön létre a két kormány
között a bankkérdésben.

Valóban, ha szorosan megvizsgáljuk monarchiánk
helyzetét, nehezen fér fejünkbe a londoni oszátrk fél-
hivatalos „Eastern Bugget” azon mondaná, hogy mi
meglehetősen közönyt várhatjuk a keleti kérdésben
a legközelebbi lépést, melyet Orosz- és Törökország
tenni fognak.

Miniszteraink már többször értekeztek az oszátrk
kormány férfival a bankügyben, s mindeddig nem-
hogy kiegyezés nem jött létre, hanem a fontosabb
kérdésekben közlekedés sem történt.

S erre — az én hitem szerint — volt egy kis
befolyással a ceglédi küldöttség.

Tiszta Kálmán vagy kiegyezést hoz létre, vagy
lemond.

A két társország érdekei sok helyen szemköz-
állanak, ezeket megfordítani nehéz dolog, s nem hi-
szem, hogy ezen kormányoknak sikerüljön; de ebből
még nem következik sem az, hogy a kormány tehet-
etlen, sem az, hogy Ausztriától válni kell.

Ausztriának és Magyarországnak együtt kell tar-
tani, még pedig nemcsak szóbelileg és írásban, hanem
tettleg is, még ha ezen tettlegesség semmittevésben
állna is.

Oroszország szeretné, sőt — mondjuk — köve-
teli, hogy monarchiánk egy táncoljon a „keleti bál-
ban, a mint ő fújja. Igen, majd ha fagy, azaz hogy
akkor sem!

Nekünk is vannak érdekeink, az oroszoknak is
vannak, mi igyekeztünk a magunkét megvédeni és ér-
vényesíteni, tegyen Oroszország is így, de arra sohase!
számítson, hogy egyetlenegy magyar ember is igaz
barma legyen valaha azon székerek, mely az orosz
érdekekkel van megrakva.

Mi az oroszok érdekében egy gyufát sem gyuj-
tunk meg, nemhogy egy Uchatiusz tűtnék el; s ha
semmitsem tesszük, azt is nem Oroszország hanem a
magunk érdekéből tesszük.

Oroszország a hármasszövetségre utal, midőn
azt kívánja, hogy kormányunk vele egyöntetűen mű-
ködjék a keleti kérdés megoldásában, hanem feledni
látszik, hogy azt ő maga hányszor játszotta ki s maga
a cár is semmisen nyilatkozta ki, midőn moszkvai
beszédében azt mondta, hogy „önállóan fog csele-
kedni.”

Tessék! Cselekedjék önállóan!

Mi pedig magyarok igyekeztünk minél hamarabb
és békésebb módon kiegyezkedni Ausztriával s nehogy
szítsuk a viszályt a népek közt nemzetiségi kérdések
s érdekek felszínre hozatala által; így aztán higgadtan,
nyugodtan, szabad kézzel, száraz puskaporral bevár-
juk a „szünóra” végét, meglátjuk, ki lesz az „előtán-
cos”, mifele táncot kezd s ki fűtyöl hozzá; aztán mi
is elkezdünk táncolni vagy táncoltatni, vagy pedig hát-
tat fordítunk az egész mulatságnak s aluszunk.

Aliquid.

A keleti kérdés.

Egy február 6-áról kelt távirat jelenti:

Konstantinápolyban nagy reakció tört ki. Midhat
nagyvezér elcsapatott és számtalozott; Edhem basa lett
a nagyvezér, ki a szultán bátyjának, és az ő-törökpar-
nak tehetőségénél eszközök. Kadry bey lett az állam-
tanács feje. Dzsavdet basa belügyér, mely egészen új
állás. Adossidesz effendi külügyminiszter, Musz Teszo-
rájva Ohamel a kereskedelmi miniszter, Hasszim a
drinápolyi kormányzó pedig igazságügyminiszterre ne-
vezetett ki. Az utóbbi kinevezés concessióknak tekün-
tetik a bolgárok számára, de a többi miniszter mind
tehetőségében. Vámbéry Armin, ki a keleti ügyben
szakértő, megkérdezvén a válság hordereje iránt; ő
átmenetelt lát benne az Oroszország előtt való meg-
hunyászkodásra és reakcióra.

Konstantin orosz nagyherceg Berlinbe ment. Ig-
natiev Bécsben két napot tölt, monarchiánkat az oro-
szok által már elhatározott orosz-török háborúban
teljes semlegességgel akarja lekötöni.

Háromszékmegye közigazgatási bi- zottságának február 6. tartott ülése.

Jelen voltak a hivatalos tagokon kívül: Veres
Gyula, Révay Lajos, Földes Bálint, Hollaky Atilla,
Gyárfás Imre, Nagy Károly, Pünkösty Lajos, Újvárosi
József.

Gyűlés megnyitása után főjegyző Horváth László
felszólal, hogy a mult ülés jegyzőkönyvének hitelesí-
tése végett bizottság lévén kiküldve, ő a jegyzőkönyvet
ezen bizottság ellenjegyzése mellett a közg. bizottság
határozatához képest elkészítette ugyan, de a „Nemere”
hasábjain „Egy közigazgatási bizottság”
tag” alnév alá rejtveztett egyet, annak a tanfelügye-
lő előadására vonatkozó részét meghamisítottak je-
lezte. Kéri, hogy ezen incriminált passzusok felolvasá-
sa után a bizottság nyilatkozzék, hogy a határozatnak
megfelelően lett-e a jegyzőkönyv fogalmazva vagy
nem. Az illető szakaszok felolvasatván a bizottság
kijelentette, hogy azok híven vezettek a jökönyvbe
be, s a nélkül, hogy illetővel polemiaha bocsátkoznék,
jegyző eljárását teljesen correctnek nyilvánítták.

A postai fiókokra nézve, miután a közg. bizot-
ság mult üléséből a fiókok megszüntetése végett fel-
terjesztés tétetett, határozatott, hogy mig ezen felter-
jesztésre válasz jön, a postamesterek utasításának ad-
dig az eddigi statusquot fenntartani.

Felolvasatott S.-Szentgyörgy város tanácsa ké-
relme, melyben felfelté, hogy arról értesült, hogy a
minister azon érdekekben, hogy törvényeszéki helyül,
melyik város éléseirőbb S.-Szentgyörgy vagy K.-Vá-
sárhely, érintkezése tette magát a megye főispánja,
törvényeszéki elnök és a közigazgatási bizottsággal s

ez okon kéri e kérdésben Háromszék érdekeinek meg-
felelően intézkedni. Főjegyző kijelenti, hogy e kérdés
áttétetett a királyi törvényeszéki elnökhöz, ki válaszá-
ban oda nyilatkozik, hogy ez irányban intézkedést
nem kapott s biztosítja a várost arról, ha e kérdésben
felkérve lesz — Háromszék érdekeinek megfelelő elő-
terjesztést fog tenni. A város értesítettini határozatott,
hogy a kérdés még nincs tárgyalás alatt.

A belügyminiszter értesíti a bizottságot, hogy a
bizottság államhivatali tagjai helyetteseit, az adófel-
ügyelőt kivéve, az illető szakminiszter határozza meg,
s hogy ezen helyettesek csak az illető szakkörre és a
helyettesítési időre bírnak intézkedési joggal.

Ugyan a belügyminiszter értesíti a bizottságot,
hogy az állam tisztviselők feyelemi ügyében a köz-
igazgatási bizottság az illető közegek által mindig köz-
tesztendő.

A szerzemai nagy tönkök elhárítására vonat-
kozó alispáni határozat ellen Nagy Károly ügyvéd
fellebbezést jelentett. Sérlemes csak birtokon kívül
fellebbezhetvén — fellebbezése visszautasították s az
alispáni határozat helybenhagyatik.

A nagy tönkökkel nehezen megy a megbirkózás,
alig ha nem kell tartalék erőről gondoskodni, hogy
elvitathessenek.

Arvaszéki elnök január hórl tesz előterjesztést.
Előterjesztése tudomásul vétetik.

Ugyan arvaszéki elnök előterjeszti, hogy Kézdi-
Vásárhely, S. Szentgyörgy árva-ügyei a legáltaláb-
bul kezelitnek — K.-Vásárhelyt semmi adathoz sem
tudott jutni.

K.-Vásárhely tanácsa kijelentette, hogy ő az árva-
ügyekre vonatkozólag felelőséget nem vállalhat, min-
tán az ujabban választott tanács a régi tanács intéz-
kedéseiről felelőségre nem vonathatik. K.-Vásárhelyt a
legtöbb árva vagyon nincs törvényeszerűen biztosítva
és kezelve. Bereken az árvaügyek még a legjobban
kezelitnek. Arvaszéki elnök előterjesztése folytán uta-
sították S.-Szentgyörgy, K.-Vásárhely és Berec vá-
rosokra vonatkozólag a városok statutumához alkal-
mazott javaslatot terjesztetni elő az árvaügyek kezelé-
sét illetőleg.

Adófelügyelő jelentése tudomásul vétetik.

Mérnök jelentés után indítványoztatott, hogy a
ministernek a hadászati utvonala vonatkozólag tett
rendelete törvénytelen, miután ezen rendelet a köz-
gyűlés meghallgatásán kívül tétetett közre. Azért te-
kintettel a téli idő nehézségeire és a több helyütt mu-
tatózó kavics-hiányra — ezen munkálat halasztassák
el. Ezen indítvány mellőzésevel — miután a kavics-
halmok nagyrésze már is kihordva van s tekintettel éz
intézkedés halasztást nem tűrő voltára határozatott
hogy mennyiben egyes községek túlterhelve lennének
a túlterheltes okát alispán kipuhaltja, a munka
többség beszámíttassék és a számbavétel alkalmával a
minőségére nézve méltányos tekintettel legyen átvétel-
nél az átvétő és belátása szerint a kihordásra is idő-
haladék adassék.

S.-Szentgyörgy város felszólal, hogy mind az
alispán, mind a közigazg. bizottság a város autonó-
miáját sértő s a közigazgatási bizottság hatáskörén ki-
vül eső intézkedésekkel terheli a tanácsot, mennyiben
a város határán belül vízvezetékeket, utcsinálási
munkálatokat rendel el. A bizottság aké határozott,
hogy autonómiáját sérteni nem kívánja, de mivel a
közszéki utca s így a vízvezetések ügye is a k. ig.
bizottság felügyelete alatt áll, a k. ig. bizottság ren-
delkezését a tanács a maga hatáskörében végrehajtani
köteles.

Veress Gyula nézete szerint e collisio legsikere-
sebben elkerülhető lenne, s a városnak a k. ig. bi-
zottsághoz való viszonya is törvényesen tisztázva, ha
a k. ig. bizottság concret esetben hozott határozatai
nem közvetlenül a tanács, hanem az alispán útján ki-
adandó rendelettel hajtathának végre, mert az alispán
a rendezett tanácsú városok felett áll.

Tanfűgyelő néhány község iskolászekének szá-
madását terjeszti elő s azon felszólalásra, hogy a s-
zentgyörgyi és baróthi gáz. szakosztállyal megoldott
f. népközség ügyében meg a mult évben kelt ministeri
felvilágosítást kérő rendeletre előterjesztését miért nem
teszi meg felől: Mindkét iskola igazgatója csak most
terjesztette be az iskolák állapotáról kért felvilágosító
adatokat — ezeket nem volt ideje tanulmányozni, de
a jövő ülésen előterjesztést teend.

Idője is, hogy már e kérdés tisztáztassék. Néze-
tünk szerint gazdasági szakosztály helyett alreáiskola
lenne felállítandó.

A háromszéki takarékpénztár.

.Országos pénzügyi calamitásaink között, jól esik
a háromszéki takarékpénztárról konstatalni, hogy
hittel és megbízhatóság tekintetében gyarapodik.

Eleinte, mint minden új intézet, részint ellenszenvvel találkozott (az uszárakodással) másfelől bizalmatlan tartózkodással viseltettek a közepekzerek.

Most ellenszenvet és gyanakodást legyőzött az intézet hitelműveleteinek biztonsága s a tévelygő bizalom visszatért az intézet élén álló igazgatóság erélyes és szrehabilitáló eljárása következtében.

Ezen bizalomnak tulajdonítható az, hogy a tulajdonképen 20.000 frt befizetési összegben alapuló pénztárnál több mint 50.000 frt lett elhelyezve.

Magányosok, nagyobb összegű heverő pénzeiket biztonságban látják itt, mint Wertheim kasszáikban.

Igen sok község, itt jövedelmzetteti nélkülözhető pénzvagyonát a helyett, hogy mint egyebült történi, egymás közt felosztanak.

Igazságosan és erélyesen jár el, a személyes érdekek előlérbe töléséből származó surlódásoknál is.

Igy: az intézet egyik legmunkásabb és szakértő tagja, a könyvezető és jogtanácsos közt kitört viszály elintézésül határozta:

1. Nagy Gergely könyvezető urnak eddigi eljárásait az igazgatóság teljes megelégedését kinyilatkoztatja, a felmondásban felhozottakat azonban, nem tartja elégséges okoknak felmondásra, s minthogy az igazgatóság könyvezető urat, minden további sértéstől övni kötelességének fogja ismerni, reményli, hogy ezen, felmondást vissza fogja vonni, annyival inkább, hogy ezen az alapszabályokban nem eléggé körvonalozott hatáskör és az egyelőrehi viszonya, maga rendén körvonaloztatni és megállapítani fog.

A felhozott esetből jogtanácsos ur értesítettik, miszerint az 1877. január 10-én az igazgató és felügyelő bizottsági tagok összehívását Nagy Gergely könyvezető egyenesen vezérigazgató ur meghagyása folytán eszközölte, tehát jogtanácsos urnak a könyvezető felmondásában érintett siető fellépése alapján — miért az intézet tekintélye érdekében ezen ügyet könyvezető urat egyenlített ki. Jövőre nézve pedig sérelmét, ha olyan létezni fog, elintézés végett terjessze az igazgatóság elé.

2. Együttal felhivatik jogtanácsos ur, a csakugyan hatásköréhez tartozó következő ügyeket u. m.

a) Az alapszabályokat az eredeti szövegnek megfelelően a meghatározott számú példányokban beszállítani.

b) A cég bejegyzését keresztnél vitetni.

c) A jegyzőkönyveket összeállítva és aláírva a pénztár helyiségebe beszállítani, az egyes gyűlésekbe foglalt minden határozatot teljesedésbe venni.

d) A pénztár helyiségéről szóló bérleti szerződést elhelyezés végett beszállítani.

Mindezeket lehető legrövidebb idő alatt és a vezérigazgató urhozi jelentés tétele mellett, hogy azokról a jövő értekezleten a vezérigazgató ur előadását megtehesse.

Ezen ügyek elintézésével vezérigazgató ur megbízatik.

Megelégedésünkre szolgál látni, hogy a valóban komoly dologgal (pénz) foglalkozó testület felfogva helyzetét, tolmácsolva a közhangulatot a védve Háromszék érdekeit, felül emelkedett a személyes tekintetek, s hencsereg és léha vicikázás felkapartása helyett, a pénztár érdekeinek megfelelőleg oldotta meg a kérdést.

A természettan történelmének rövid vázlata.

(Vége)

A legkiválóbb alak ezek között Franklin, ki számos találmányai, felfedezései által vívott magának halhatatlan nevet. Mellőzve egyebet, áll az, hogy a villamos tűnmények általa nyertek jelentőséget a gyakorlati életben. Ki volt nyíltan előtte mondva, hogy a természetben nyilvánuló villám és mennydörgés hasonló nagyban a villamos készülék által létrehozott tűnményhez. De ő ezt nemcsak állította, hanem tényleg be is bizonyította. Az ővé volt a merész gondolat, hogy a villámot a felhőből a földre levezesse. E célra a gyermekek sárkányát vette elő, melyet fűleresztvén, hosszú tűnőds és várakozás után észrevette, hogy a sárkány zsinórjának szálai mintegy borzadni kezdnek, mire újat odatartván, látta, hogy abból szikrák szöknek ki, még pedig percéről-percéről erősebben, mint hogy a fonal nedvességével nőtt annak vezető képessége. Ezen kísérlet 1752. júniusban történt. A hír e kísérlet eredményét szétörvánd mindenfelé, sokan fogtak hasonló kísérletre, de Richman sz. p. tért. A tudós bálesete, kit egy ilyen kísérlet alkalmával a villám megittott, tartózkodóvá tevő az emberek-t.

Azután a villámhárító találat fel Franklin, melyet elsőben saját házára alkalmazott a levegő villanyosság kényelmesebb tanulmányozása végett. A hegyben végződő vasrúdall összekötött jó vezetőt saját házába vezette és hogy egyetlen alkalmat se szalasszon el, két csengőt alkalmazott készülékére, melyek tiszta hangjok által éjjel nappal egyaránt figyelmeztették őt, valahányszor a villám a tundra leereszkedett.

Ezen időben Simmer Róbert volt még az, ki a villanyosság körül dörzsoló selyemzsalagok és harisnyák által érdekes kísérleteket tett.

Majd Volta állott elő (szül. Comóban 1745), ki a villanyosság körül eddig szerzett ismereteket tisztázta, nagy mértékben bővítette, találmányaival gazdagította.

1775-ben megjavította a Wilke által már azelőtt feltalált villanytartót, mely egyszerűsége s könnyű kezelhetősége által ajánlja magát. 1783. a stritűvel gazdagította a tudományt. Egy sajátos készülék ez, mely a villanyosság jelenlétét meg olyan testeknek is kimu-

tatja, melyekben más eszköz kimutatni képtelen volna. Ő fedezte fel a villanyos pisztolyt s a villanyos lámpát is.

De leginkább megörökítette nevét azon villanyoszlop feltalálása által, mely nevével nevezetik. Ezen készülék kezdetleges egyszerűsége mellett is korszerűt alkotott a villanyosság történetében.

A Volta idejében élt Galvani, a bolognai egyetem bonatanára, ki a békacombokon tett ismeretes tapasztalásáról örökölte hírnevét. Galvani a békacomb idegeinek rázkódását onnan igyekezett kimagyarázni, hogy a békákban állati villany van, mely a fémek által elvezetetik.

Volta megfordítván a magyarázatot, azt állította, hogy a különneft fémek érintkezése által származik a villany s a béka teste csupán vezetője annak; továbbá, hogy az érintés által az egyik fém igenleges, a másik nemleges villanyosságot nyer. És a magyarázat helyessége az alább említett Volta-féle oszlop által kétségtelen bizonyosságot nyert. Ugyan a múlt században Coulomb fejtekte ki a villám hathatóságát tárgyzó törvényeket; Wheatstone a villám sebességét mérte meg; később Jakobi a galvanoplasztikát találta ki; Zamboni nevével villamos oszlopot alkot.

A villám-deleesség körül Oersted 1819-ben a villany és delez közötti viszonyt mutatja ki; Faraday a villany-delejt, Nobili és Schweigger a sokszorozott találja fel; ennek segítségével Ohm a róla nevezett törvényt, mely így szól: a villanyáram hatása a villanyindító erővel egyenes és a vezetési ellenállással fordított arányt képez.

A föld delejes hatását a villany-delez feltalálása előtt is többször tapasztalták, s el volt terjedve a tudósok között azon vélemény, hogy a föld egy nagy delez; de Ampere volt az, ki kísérletekkel bizonyította be ezen állítást.

Seebeck 1823-ban a hővillanyosságot fedezte fel. Steinheil, Bain villanyos órákat készítettek; Gauss, Morze táviratokat; Automori, Becknel, Moor, Nobili, Deggendorf nevezetes felfedezések és kísérletek által segítették a természettant a mai állásra eljutni.

Zajzon Farkas.

A roncsoló toroklob vagy fekély (Diphtheritis).

NOVOTNY-ÉL.

A roncsoló toroklob vagy garatlob, vagy fekély régtől ismert betegség, és valamivel alaposabban csak mint egy 10 éve észleltetett. A betegség kedveit helyisége a lágy szájpad és garatnak takarítja, és ennek különösen a szájpad vitorláját a mandula mirigyekre terjedő része, hol legtöbbször fellépve innen tovább terjed és akár hányaszor főleg gyermekeknél a gégész takarját is megtámadja mely esetben a baj legveszélyesebbé válik. A vörösös duzzadt takarjában feléres sárgás foltok keletkeznek, melyek a takarjából leválnak, és ha leváltak magok helyett fekélyeket hagynak hátra. Ezen fekélyek sárgás, néha feketés színűek, felületük gyakran vézizik, és pörkkel bevonódik. Ha gyógyulás nem következik be a fenéséds vagy átszokósds jön létre, melyet a száj büzös rosz szaga és a helyeknek kékes feketés pörkje tesz észrevehetővé.

A roncsoló toroklob első jelenségei: rázó hideg, a mire rövid idő múlva erős hőség következik, torokfájdalom, nehéz nyelés, általános betegség és rosszullét érzése, nagy fágyadság, sőt a legnagyobb erőtlenség, izomfájdalmak a törzsök és tagokban egészítik ki a veszélyes betegség körképét.

Gyógykezelése: A más nézetek által külsőleg használt pokolkoldat, tojvas, mézszív, fecelsavas káli oldat és más efféle edző szerekkel való pamacsolás nem sokat segít vagy éppen semmit, és egyébként is ez anyagok használata a hasonzenvi kezelést gátolja és a mellet feleslegesek.

Hasonzenvi gyógyszerei a bajnak legtöbb esetben Apis mellifica és Mercur corrosiv, és pedig az első nevezett szer az 1-2 tizedes hígításban, az utóbbi a 3-4 tizedes előrszobásban.

Apiból 6-8 cepp egytendő fél pohányi víz közé, Mercur corrosivból egy kis késhegynyi másik fél pohányi víz közé, és a két itvából felváltva adjunk félóránként 1-1 kis kanállal a betegnek be. Súlyosabb esetekben kimosás és hol lehet kiöltés végett alkoholos vizet használunk és pedig a tiszta erős alkohollal egy kávékanálnyi két evőkanál víz között vegyünk el, — mely szer használatán után néhány óra múlva már a rosz száj enyészni fog, és a baj maga is legtöbbször 24 óra alatt előhaladásában megáll, és 4-8 nap alatt a gyógyulás is bekövetkezik. — Alkohol helyett rum is használható, csak hogy akkor egy evőkanál rumhoz két evőkanál víz veendő az öblöngetés célja végett. E gyógykezeléssel 100 esetben többet gyógyítunk ki.

A ragályozás kikerülése végett a betegek az édeszságesektől különitessenek el.

Valasz egy „rövid emlékezetre.”

A „Nemere” közelebbi számában valami bírálattal jelet meg „egy falusi tanító”-tól azon dalgyűjteményre vonatkozólag, melyet Földes F. és Demeter R. állítottak össze.

Ezen bírálatfelére válaszulni semmikép sem adtam volna magam, ha csak egy sort ismertem volna fel benne olyant, mely a tárgyalósság körében ma-

radna. Miután azonban az egész cikk epébe mártott tollal van írva, hallgatással nem mellőzhetem.

Különösnek tünik fel az, hogy épen tanító vállalkozik arra, hogy jóra és előbbre törekvő tanító társát úgy akarja lerántani, guny és nevetés tárgyává tenni, hogy az többé vele egy színvonalra se állhasson. Ugyan kérem őnt „egy falusi tanító”, hogy várhatja azt, hogy önséket más, nem tanítói ember respectálja, ha egymással is így bántanak el. Mert azt minden esetre látszik cikkeiből, hogy az ének és zene körében anynyi jártassággal bír, melynek körében maradvá, e műről egy kissé más alakban is írható volna. Vagy talán kicsinylő féltékenységgel s ugallatára készíti bírálatát? Hogy személyes érdek forog fenn, az minden sorából kiviláglik.

Bírált tudhatja — mert felteszek annyit róla, hogy legalább némileg jártas a bírálat készítés körében, hogy, ha egy művet bírálatra mellőlnék találnak, akkor beismertük azt, hogy a műnek lehetősé hiányai mellett előnye is vannak; ezeket kiemelni ép oly erkölcsi kötelesség, mint a hiány feltüntetése. Ezt pedig elmulasztja, vagy tenni nem akar a „egy falusi tanító”. Ily előnye pedig nézetem szerint e könyvnek főleg az, hogy nem akarja utánozni azon mesterkélt összeállított ilyenmő könyveket, melyeket igaz, hogy magában elég korrekt darabokat tartalmaznak, de többnyire oly alakban vannak szerkesztve, melyen azok nem forognak a nép ajkán, s tehát épen ezért nem eredeti népdalok, még e könyv hű képe akar lenni a valódi népdaloknak, a így a legjobb uton indult el. Bátorra ajánlat a közönség pártfogásába.

Különben is ha csakugyan igazságot irt le, s az mind úgy van miként írja, miért nem nevezi meg magát, miért rejtezik el az igazság szava elől, miért őlt álarcot fel?

De, hogy nem irt igazat, nemcsak az mutatja, hogy nem meri nyíltan magának ismerni állításait, hanem az is: hogy epés s gunyos gancsokodásait nem indokolja a könyvből merített példakkal, hanem csak mintegy magasból alátekintő cár azt mondja: nekem nem tetszik. Miért nem kérték ki gyűjtők előbb e magas szellem jóváhagyását, vagy talán állításainak indokálva ma dörgelemes frázisokat kapkodó, semmit mondó trességeket tartja, melyektől hemzseg cikke. Bizony-bizony Bajza, Kölcsei nem tudom mit mondanának az ilyen irodalmi remekre, ha élének. Vajjon inkább utódokra találnának-e az „egy falusi tanító”-ban s nem-e inkább kérdeznék: „ki irta s kézen lennének megtagadni” — hogy ők is egykor bíráltak műveket.

No, de, ha „a felületesség a kondorosi csárdába tért be”, hogy ott mulasson, el mehet őn is „egy falusi tanító”, hogy ott ézen hű barátjával együtt víz órákat töltönn, máskor ugyan a maga, de ne az olvasó ázósággal kontójára.

Jó lesz ezt szem előtt tartani.

Egy tanügybarát.

S. Szentivány, 1877. febr. 5.

Nemes Háromszék megye főjegyzője által „tájékoztató” Székely Gergely nyílt kérésére” adott válasza nem tehetem, hogy azt egészben hallgatással mellőzzem s arra nézve megjegyzéseimet meg ne tegyem; miután a közgyűlést megelőzőleg tartott állandó választmányi gyűlésében épen én voltam, ki a közmunka helyes arányban leendő felosztását hanguloyoztam s a tárgyban a tekintetes alispán urhoz kérdést intézve, arra megnyugtató feleletet nyertem.

A tisztelt főjegyző ur ezen felelete: „a nagy közönség tájékoztatóján a tényállást a maga valódiságában kívánja megvilágítani” szabadon ez okon nekem is hozzájárulnom.

A múlt évben főbb közlekedési utaink oly állapotba jutottak, hogy azok az uristen által egyedül kezelt mezei utaknál sokkal rosszabbak voltak. Ezen sajnos körülmény mentésére felhozzatik a rendkívüli rosz időjárás és hogy a gazdasági munkálatok bevégeztével az időjárás viszonyosságai miatt nem lehetett a népet a közmunka teljesítésére szorítani. Ez, kérem nem mentés, nem ok s mint ilyen épen most el nem fogadható, amikor gyakorlatilag bebizonyítottuk, hogy tél és fagyának idején is fizikailag lehet utat csinálni, sőt ellenkezőleg nagyon hibás eljárásnak tartom, hogy plausibilis okok miatt a teljesítendő kötelezettségek elodáztatnak és ami ennél is nagyobb hiba, hogy azok csak részben odáztatnak el, mert valamin S. Szt. Ivány és Laborfalva és jórészt több más községek is ez irányban teljesíthetők kötelezettségeket, nem láthatom át, hogy ugyanazt Háromszék megye összes községei miért ne teljesíthették volna; s különösen az annyit hangoztatott egyenlőség elvével fogva épen nem láthatom át, hogy Sepsi-Szentgyörgy városának miért állana jogában decenniumok lefolyta által is még utjok felé sem menni, amint az a Kilyén felé vezető utvonalon részszel tényleg megtörtént. — Quod uni justum, fiat alteri aequum!

A törvényhatósági utaknak a közmunka célszerűbb kiszolgáltatása tekintetéből az utolsó közgyűlés elébe terjesztett tervezet elfogadtatván; hogy a közgyűlés által igen helyesen a gyorsabb intézkedés szempontjából a közmunka felosztásával megbízott közgyűléseket bizottság minő arányban osztotta fel azt, arra nézve bátor lesznek a főjegyző ur által felhozott hivatalos adatokat, és saját tudomásából még egy párt hozzáadva, ismételné: ugyanis Sepsi-Szentgyörgy városa köteleztetett 858 igás napszám után 860. Kézdivásárhely 948 napszám után 470 kavicsalmot és így e szerint az első város egy — a második pedig egy fél almot kihozhatni.

Ezen hivatalos adatokhoz adjuk még hozzá, hogy

S. Szentivány 67 igás napszám után 80 azaz 1 1/2, és Uszon nagyközsége minden igás napszáma után 2 1/2, halmoz köteles előállítani; és miért van ezen nagy aránytalanság, indokolható-e az valamivel? Talán az illető községek távolagságával; nem, azzal sem; mert Seps-Szentgyörgy és K. Váshely saját közfelfokvó határaitra, S. Szentivány és Uszon — az első Kilyénből, az utolsó pedig Tatrángból Aldoboly alá tartozik a közpénzzel vett, illetőleg nagy fáradsággal a távolból hozott kavicsot fuvarozni. Való tehát az, hogy S. Szentgyörgy és Kézdi-Váshely városok kedvezményezetnek és nokiak az általam felhozott két konkrét esetben más mértékkel mérnek.

És hogy ily rendkívüli körülmények közt miért vétetett fel a S. Szentgyörgy rétyi utvonál a hadászatiak köz a miért tétetik ezáltal a súlyos munkát még terhebbé — ezt tulbuzgalomnak tartom; s hogy hadászati szempontból mi szükséges, az bizzuk az illető szakminisztériumra s nem terjedjünk annak rendelkezén túl, különösen ténél idején.

Tévedni emberi dolog, ergo a tiszttség is tévedhet; de hogy az adott esetben négyezer is tévedjen, ez még is egy kis sé igen sok; s ha ily körülmények közt merészkedik valaki felszólalni ez talán nem szentségtörő lépés, hogy azért ő félremagyarázás és félrevezetés, tehát egyszerűen bűjtogatással vádoltassék. Ez kérem nem megyen s nem tartom a maga rendjén, hogy az igen tisztelt főjegyző, az alispán ur képeben, oly annyira a „noli me tangere“-t játsza. Az 1870. évi 42. t. cikk 43 §-nak c) betűje a törvényhatósági közlekedési vonalak feletti intézkedést a közgyűlés hatásköréhez tartozónak mondja ki, s azért, ha a közgyűlés egyik vagy másik tagja felszólal, nyugodjék bele a tiszttség az illetőnek ebbeli jogába, s feleljen, ha hozzá kérés intéztetik, nyugodtan és komolyan, s ne vádoljon egyes talán becsusztott kifejezéssel, bűjtogatással.

Seethal Ferenc,*)

Vidéki levelezés.

VI.

Sepsi-Martonos, 1877. jan. 29.

Motto: „Vita mortuorum in memoria vivorum posita est.“

Egyszer volt, hol nem volt... a keleti Kárpátok tőven hosszukás keskeny völgytekneiben egy kisdud fal, melyen nyulva bé buja növényi nyirerdőbe.

Maga a falu igénytelen, hiában korecsné a térképen, alig néhány szalmakunyhóból összehorolná; de lakóinak példás élete, vallásos buzgalma, az a római antik egyszerűség, mely szegényes kinézésű hurubájok falain kívül és belől otthonos volt, a tiszta erkölcs, mely szablon nem tűrt, munkaszeretet, takarékság, s mindenek fölött a törvény és az aggok iránti tisztelet, mint hajdan Spártát, ismértte és tiszteltte tőtték nevét messze vidéken.

Nem is volt ott soha számíféle kakasperlekedés, erkölcsrontó torzalkodás (ni nélkül ma percig sem élhetünk.) Ismerve volt ott a gyakorlatba is véve, a „concordia parvae res crescit“ hamisíthatlan elve.

Ha mindazonáltal e titálad dacára is akadt vakmerő, ki főleg mint kezdeményező lón törvény előtálva: azt kihallgatás nélkül az ostracismushoz hasonló alapon száműzték önön kebelükből.

S e kemény ítélet ellen aztán a mennyi trónust kivéve nem volt appellatorum.

Külön törvényök volt a munkátlanság, részegeskedés, tivornya, házasságtörés és hitehagyás (aposthasia) büntére alkalmazva.

Az egyik szigorubb volt a másikkál. De legsúlyosabb büntetés érte a hitagyót. Jaj volt annak ki hitehagyással lón vádolva. Az ilyen excommunicáltak (kérem ne tessék félreérteni, nem azon elvetemedett korszokról van szó, midőn Hildebrand ő csalhatatlansága IV. Henrik német császárát Canossa várában három nap várta csattogó kemény télben) az isten házáak ajtai örökre bezárultak előtte.

Ha az élet küzdelmeiben kifáradva erőtellenül rogyott össze; a helyre, hol új erőttel könnyörögjön, tilva volt a bemenet.

S melyből a szenvedések és fájdalom közepette vigaszt meríthetett volna, mely tűrni és remélni megtanít: a biblia, mely családi erejke volt, abban az időben minden háznál konfiscaltatott. És ez lealább, kinosabb volt akkor, mint ma életfogytiglani börtönfogság.

Ha a bánat és szerencsétlenség elsőtétiték látatárát, ha lelke a fájdalom alatt megtört: nem volt egy résztvevő kober, nem volt egy biztató hang számára. S e mind nem volt elég! Ha törődött lelke elvált a ronda pörhüvelytől: a haragok ércnyelvei némák maradtak.

Az ő ravataltát nem álta szánó tömeg körül; az ő koporsója felett nem hullottak részvétel és fájdalom könyvei, s az ő hullájának nem nyílt sírgödör a közös temetőben.

S e szörnyű büntetés nem csak azt terhelte, ki tetten kapott, hanem átszált maradékról-maradékra harmad és negyed iziglen.

Nem is maradt el erkölcsi jó hatása a szigornak! Bármerre léptél, bárholva néztél, mindenütt béke, megelégedés, jóllét és boldogság virult a faluban.

Rozsakarát, kairi irigység, schilochi önzés, kincs és uralom vágy, fény és csillogás, élvhajászat, dölly, hivalgás, szóval a modern világ bűnös erényei (korunk magóló betűi) teljesen ismeretlenek valának ott.

Szakszított mása volt e kis falu a Jókai boldog „Oceaniájának“, hol időbb a lég, illatosab a mező, hol bátrabb a férfi, hivelb a nő; hol a fénynek nincsen

*) Igen szívesen látnok munkátsaioik sorában. Szerk.

árnya, az örömmek nincse bánta, hol minden éled fü, fu virág, és az ember szíve s fájdalom épen ugy lett ágról szakadt párja az „egy elszűlyed“ világ-résznek.

Hát abban a rózsaszínű világban, mikor az emberek is mintha egészen más borbában lettek volna szőve; abban a délibábszerű korban, mely mint valami ködfátyolkép, mit egy rövid álomlátás vonul el szemem előtt, a társas összejövetelek gyakoriak és mit gondolhatni más színezettek voltak mint ma?

Naponta újabb-újabb tárgysorozat, mindennap frisebb meglepetés, nem remélt élmények vártak a közönségek, mik föltette érdekessé tették a gyűlédeket.

Ugy, hogy alig várta a nép, hogy napi munkájától szabadulva, újra fölkeresse a változatosság tárházát. Nem kellett várni senkire; a jelzett időben megjelent mindenki pontosan s mikor már együtt volt a falu véne és ifja: hallgatagon sorba ültek egy nagy karéjt formálva. A karéj közepén kis asztal állt, terhelve díszekötésű könyvek és iratcsomagokkal, mely mellé a személy volt üledő, kit a sors élt felolvasni.

A felolvasás tisztét rendre végezték; ma egyik, holnap a másik. Tudott olvasni kivétel nélkül mindenki...

Hogyan? ! olvasó-egylet ily zug faluban? ! Igen bizony. És pedig voltak kitűnő szakkönyvek, jeles hírlapok s tanulságos olvasmányok. A gazda azokból megtanulta szakavatottan kezelni mezőgazdaságát, mely szakismeretnek (habár korlátozt körül) kifolyása lón, hogy dacára a község agriculturalis kedvezőtlen helyzetének, a mennyiben területének több mint 1/2 erdő, jókora rész, az újabb nemzedék véleménye szerint, nem termékesíthető kavicsos s így alig 34—35 hektár, körülbelül 60 holdnyi terület volt mivelhető rész, mondom dacára e kedvezőtlen helyzetnek: hiányt s szűkséget sohasem látott a falu.

Az asszonyok megismerte a vészthozó mérges növények gyakraiban előforduló fajait. Tudta a bürök és petresselem közti nagy hasonlatosságot, s tapintatos elővigyázattal elfojtani még csirájában a növényi magvakat, melyek már nem egyszer hoztak vést a vigyázatlan gyermek rajra, sőt nemcsak megtudta főzni a borsot, hanem azt is tudta, hogy a tudomány azt pisum sativumnak hívja.

Ennyi ismeret után feltehető, hogy e nép ismerte azon növényi nedveket is, melyek a testnek üdéséget szépséget és örök ifjúságot (?) szereznek.

De ez ismeretnek gyakorlati alkalmazására nem volt szükség, mert a természet ártatlan mosolygó gyermekei szebbek voltak a virágházak dédelgetett s mesterkelt módon illatozása erőteltett virágainál.

Juliska az egyszerű mezei ibolya bizázt kiállta volna a versenyt a kényesztetett virágok királynéjával, a százszorszéppel a virágkirálynét illetőleg ez egyéni vélemény) Az ő szépsége előtt Murilló azon cherubjai, kik a félig felbők állt takart szűz lábait csokolgatják, közönséges szoba-bütyökké törpültek volna. Egyike volt ő azon időben még nem ritka székeleányoknak, kinek megpillantása sebesebb lükettetésbe hozta a vért az erekből, kiket csak egyszer kellett látni, hogy aztán sokáig ne legyen feledve.

Termésére Junó, szépsége Vénusz — ha néhány századdal hamarabb születik, bizonyára ő lett volna a szépség királynője — istonasszonya — hangja kellemes, mint a minő, hozzáuk csak legszebb álmaikban jó.

„Azt lehetett mondani, hogy a leány nagyon is szép, s jó ideig senkinek merre szeretni, mert valószínűnek látszott, hogy a szerelem elveszett és nem talált volna viszonzásra.“

S ő az egyetlen gyermek, mit rövid időn hét vármegye megtanult, ő egyedül nem tudta, hogy milyen szép.

Igy fejlődve ki tudja minő aranyozott virág edénybe kerülhet vala, kinek a keblén nyíllhatott volna teljes pompában, ha egy, a nemzet történetében kor-szakot alkotó esemény ki nem fejlődik, s idő előtti kinyílásra nem készíti a felvő virágbimbót?!

A zivatart, mit a haza sem tudott átélni megrázkodás nélkül, az ártatlan gyermeket sem hagyta érintetlenül.

(Folytatás következik.)

Meghívások.

A sepsi-szentgyörgyi ev. ref. egyház vasárnap, f hó 11 én délelőtt istentisztelet végeztével a templomban közgyűlést tart, melynek legfontosabb tárgya az ujonnan építendő templom feletti tanácskozás leend. Midőn e gyűlésre az egyházközösség minden tagját tisztelettel meghívjuk, legyen szabad remélünk, hogy tömeges megjelenéssel elő fogják segíteni ez égitő kérdés mielőbbi szerencsés megoldását.

Sepsi-Szentgyörgy, 1877. február 9.

Az egyháztanács nevében

Fülöp Géza,
ref. pap.

A sepsi ev. reform. egyházmegyei méltóságos és tekintetes gondnok urakat, ugyszintén a tekintetes és tiszteltes egyházmegyei köztörvényszéki ülnök urakat van szerencsém ezúttal hivatalos illemmel fölkeríteni, hogy a jelen 1877 év február 19-én d. e. 9 órakor Sepsi-Szentgyörgyön a szokott helyen tartandó rendkívüli köztörvényszék ülésre megjelenni sziveskedjenek.

Egerpaták, 1877, február 7.

Csiszér Gábor,
ev. ref. esperes.

Legujabb.

Február 7. Bankügyben megszakadt az alkudozás, mert az osztrák kormány és bank nem akarják elfogadni a központi választmány tekintetében a paritást.

Midőn a szultán parancsára palotájában megjelent, elfogatott és hajón Syra szigetére szállítottatt. A török határon kívül szabad csak tartózkodnia.

Francia, német és angol lapok Midhat bukását az ő török párt győzelmének tekintik; de a háborúra avagy békére nem tudnak belőle következtetni. Tény, hogy a szultán elrendelte az alkotmány gyors életbe léptetését.

Ugyancsak a szultán visszatavonta a Szerbia ellen emelt követeléseket; materialis garanciákat nem követelt többé Szerbiától, csak azt kívánja, hogy a szerb kormány tiltsa meg szerb területen katonai csapatok és titkos társulatok alakítását továbbá, hogy örmények és zsidók a szerbekkel egyenlő jogokat kapjanak. Belgrádban a török kormányának diplomatai képvisellete lesz és a szerb mellett a török zászló is feltűztetik. Szerbia a feltételeket elfogadta.

Febr. 7. A Tisza kabinet tegnap Bécsben beadta lemondását. A kiegyezés a paritás alapján állítandó bankigazgatóság miatt nem sikerült. A pártban nagy öröm és összetartás. Ma az országházban ülés lesz.

VEGYES.

— A hunyadmegyei előlshosodott magyarság javára rendezett felolvasási osztály jövedelme 65 forint 38 kr, kiadás 26 frt 31 kr, és így a tiszta jövedelem 39 frt, mely összeg illetékes helyre elküldetett.

— A k.-váshelyi olvasó egylet január 27-én táncestélyen felüliztek: Tek. Fejér Lukácsné mint háziasszony 30 frtot. Báró Szentkereszty Stephánia ő nagysága 2 frtot. Névtelen 1 frtot. Bankó Gyula ur 20 krt. A tisztelt felülizetőknek egyetünk iránt tanúsított áldozatkészségükért s a bárendező bizottságunk ernyedetlen fázadozásáért hálás köszönetet nyilvánítani kedves kötelmemnek tartottam. Székely János, olv. egyt. elnök.

— Nyilvános köszönet. Kedves kötelességemnek ismerem nyilvános köszönetet mondani, mindazoknak, kik a háromszékmegyei „oltár-egylet“ javára Kézdi-Váshelyről januárhó 23-án tartott táncvigalom szép eredményeként létrehozásához buzgósság és áldozatkészséggel járulni sziveskedtek. A bűl összes bevétel 273 forint 5 kr, a kiadás 63 frt 37 kr, tehát a tiszta jövedelem 209 frt 63 kr volt. Ezen szép eredményt teljes mértékben a bárendező bizottság buzgóssága és lelkes fáradozása idézte elő. Köszönöm is mindnyájuknak, még pedig fogadja köszönetemet első sorban az „oltár-egylet“ valódiilag derék alelnöke id. Dávid István urasszony, nem különben a bizottsági tagok: Bányaí Gerőné, Novák Sándorné, Landt Józsefné, Füzös Mártonné, ifj. Dávid Istvánné, Harmath Domokosné urasszonyok és Dávid Antal mint közreműködő, Császár Lukács mint pénztárnok és Dávid József urak, kik a meghívó és belépti jegyeket nem sajnálták a zordon téli idő dacára személyesen hordozni szét. — Köszönetet mondok egyszersmind bányaí úts Dobál Kristófné urasszonynak, ki 40 frt o. o. felüliztetéssel volt szíves szent ügyünk elősegítéséhez járulni. B. Szentkereszty Stephánia, ideiglenes elnök.

— Életbiztonság Kézdiszékbén. Januárhó 21-én díjjel Felcsernátonban egy 23 éves ifju saját házában, hol egyedül lakott és pénzéze telt fekvősejének kamatjától élt, orgyilkos kezek által meggyilkoltatott. Gyászba öltözött kesergő utódai nagy bánadszavallattal temették el; mint mondják, lelkipásztor a bucsuztatás alkalmával ez igéket adta a meggyilkolt szájába: „Saját barátaim saját házában gyilkolának meg.“ A többiről a verebek is csiripolnak, de az irás hallgat. Pár nappal később Felcsernátonban a t. É. Pál ur kocsisát éj idején az istállóban megrohanta, mint való beszélék, két férfi és egy nő és halálra kinczoza, kihercolták, a patakra, hogy a jég alá dugják, azonban véletlen segítség érkezett; a szerencsétlen megmaradt ugyan, de életéhez kevés a reménység. Jelen hó 5-ére virradólag Felcsernátonban egy fiatal embert saját édes anyját és ifjabb fítestvérét fejével összevagdalta, mindkettő halva találtatott; a bűös önkényt bíró kére adta magát. A mult évben Alibáiban egy jámbor öreg ember — Dálnokban két ártatlan gyermek — Felcsernátonban egy molnár és erdőőr lettek a gyilkosság áldozatai, s a járásbírósg érelytelen nyomozása miatt csaknem minden bűneset felfedezése hajótörést szenved, elannyira, hogy meg tanuskodni sem mer az ember, mert fél, hogy fogadott tanuk által meghazudtoltatik s még végre a tanu szenved büntetést. Szolgabíráinkat a 800 forint akkora urakká tette, hogy ki se mozdulhatnak az irodából, s a számtalan lopás, rablás, gyilkolás napi reuden vannak. Adóérgrehajtó anyyi, mint a fűszál, de aki az adófizetők élete, vagyona felett örökdíjék, nincsen csak egy is. Ha mind így megy, mi is felkiálthatunk: „Oh tempora — oh mores!“ — y.

— Utónállás. Folyó 7-én egy terhes szekérről Csernátonon felül Kézdi-Váshely felé menő utast a vele szombe jövő három gyalog sorozásra volt fiatal egyén azon okból, hogy előlük miért nem tért ki, a szekérről levetette s anyyira elverette, hogy eszméletlenül kívül csaknem életlenül maradt az uton. Az örkáraton kitan volt mikasi esendőség feltalálván az utfélen heverő testet és gazdátlan szekeret, gondozás alá vette és visszazárlította Csernátonba, hol a további gondozást az előljárássra bízta. A tettesek után tudakozódván, csakhamar reájöttek, hogy két alibai és egy dálnoki, garázdálkodásaikról ismert rakoncátlan,

szorásáról jövő fiatal volt a tettes. — A közbiztonság érdekében hajlandó lenne a szigorú eljárás.

— A brassói ipar- és kereskedelmi kamara 1876 dec. 5-én tartott üléséből kiemeltük, hogy a kamara Gamauf Vilmost az ord. gazdasági egyetl titkárát levezető tagjának választotta meg. Ugyan ezen ülésben a titkár által az ordélyrészi gazdasági viszonyok ja vitások tárgyába tett előterjesztést vonatkozólag elhatároza, hogy az a miniszteriumhoz terjesztések öi, egyuttal pedig a kolozsvári és n. szeben gazdasági egyetlet is közöltesék véleményadás végett.

— A veszedelmet, mely közt az ifjúság a fekete tengeren lebegett, oly mérvűnek rajzolta Neményi A. a „P. Lloyd”-ban, hogy megmenekülését csakugyan a csodával volt határos. Az történt velük — ugymond — ami 200 eset közül 199-ben nem szokott megtörténni, hogy a kis hajót a vihar beteretle magától a Bosporusba. Ha künn maradt, okvetetlen elvész mindenestül. A török tiszték, kik kíséretükbe voltak, már megirták végső rendelkezésüket. üres palackokba zárták s a tengerbe vetették. Az ifjak mindnyájan térdre borulva imádkoztak.

— A magyar ifjúság küldöttségének fogadására alakult polgári bizottság újabb kiáltványt bocsátott ki, melyben jelezve, hogy ifjaink szonbaton bagyták el Konstantinápolyt, egyuttal tudtul adják, hogy „nem gátolja már lelkesülésük nyilváníását semmi, csak komolyság és méltóság jellemezze a rendezendő ünnepeket.”

— A konstantinápolyi küldöttség vasárnap délután érkezik meg; fogadtatásukra nagy előkészület foly a polgárok között.

— Murad exszultán egészségi állapota javuló félben van. Ereje kezd lassan visszatérni, mitűn étvágya megjött és az álmatlanság nem kínozza. Lelki állapota azonban még mindig zavart. Magába zárkozott székfukar, de azért néha-néha fel villan agyában egy gondolat, mely ugylátszik, tolytonosan foglalkoztatja őt. Nem rég egy zongora-darabot játszottak előtte, melyet ő maga szerzett, s melynek hallatára most egészen elalélt. Midőn magához tért, e két szót mondá orvosának: Tschok „tokundu” (nagyon meghatott). — Ezután ismét vissza esett aphasikus állapotába. Teljes felgyógyulásához semmi remény nem kötnék.

— Egy dühöngő orosz. Londonból írják a következő történetkét: Nesselrode gróf, az egykori orosz államcancellár fia, Londonban időzvé, vendég gyanánt megfordult egy klubban is, hol egy angol testőr-vezedreless beszélgetni kezdett a keleti kérdés fölött. Társalgás közben az orosz egyszerre csak fölkiáltott: „Az önök Beaconsfield lordja (Disraeli) cudar ember!” Az angol nyugodtan válaszolá, hogy ő a lordot Anglia legkiválóbb államférfiaként tartja, s hogy ő soha sem merné állítani, hogy Gorcsakov herceg „cudar.” Az orosz azonban valódi tatár gorombasággal szidta az angol politikát s nyomorúságosnak mondta azt a hadsereget, melyet Anglia annak idején a Krimbe küldött. „Ez hazugság” — mondá az angol. „Ha mi ma háborut indítanánk Oroszország ellen, az utóbbi egy összemorzsolnók, mint egy dióhéjat.” S e szavaknál az angol összecsapta klakk-kalapját az orosz orra előtt. Nehány nappal később Nesselrode gróf újra megjelent a klubban s az indiai alkirályt „nyomorult fickónak” nevezte. Ezt már megokalta az előbb említett testőrezredes, erőteljesen utasítva rendre az orosz félbarbárt. Ez mentegetőzni kezdett, de azon vette észre magát, hogy mindenki hátat fordít neki. Másnap elutazott Londonból. Párisban hasonló eset persze egész csomó adott volna alkalmat.

A „Vasárnapi Ujság” 1877. évi 5-ik száma következő tartalommal jelent meg: Szentiványi Károly (arcképpel). — Óda Deák Ferenc emlékezetére. Szász Károlytól. — Deák Ferenc emlékezte. Tóth Kálmántól. — Mán József (arcképpel). — Hatem bey paripája. Eredeti beszély P. Szatmáry Károlytól. — Adriai képek. Hermán Ottól. — Képek Tripolisból (8 képpel). — Deák az 1831-6-iki országgyűlésen. — Levél Keletindióból. Duka Tivadortól. — Egy katona levele a „Vasárnapi Ujság” hoz. — Mit mondana Deák Ferenc a bankalkudozásokhoz? (karcolat). — Irodalom és művészet, stb. rendes rovatok.

A „Magyarország és a Nagyvilág” febr. 4-iki száma következő tartalommal jelent meg:

Szöveg: Szentiványi Károly. — Hogy nincs zomben. ... Költ. (Szabó Endre). — Eltűnészett utak. Regény. (Vértesi Arnold). (IV. folyt.). — Egy boldogtalan története. (Jack). Regény. (Daudet Alfonz). (IV. folyt.). — Fővárosi társalévl: Téli gondolatok. (E.). — Nemzeti színház. — Esti mulatságok Londonban. — Keleti képek. — Ketten. (F. J.). — Különfélek. — Sakkfeladvány. — Szőrejtő. — Szerkesztői üzenetek. Rajzok: † Szentiványi Károly. — Keleti képek: Szofták imája háborúért a Zsófia-mecsetben. — Galac. — Kozákok kémszemlén. — Ketten.

A sepsi-sztygyörgyi tüzlőtő-egylet jan. 27-iki táncestélyére adakoztak:

A) pénzben:

Gr. Kálnoky Pál 3 ft. Temesvári testvérek Uzon 5 ft. Ujvárosi József Uzon 2 ft. szotyori Nagy Károly 2 ft. Gidófalvy Lajos Uzon 1 ft. öz. Nagy Andrásné Szotyori 1 ft. Lőrinc János Szotyori 2 ft. Kónya Gerő 2 ft. Csabai László 2 ft. Dálnoky Károly 6 ft. Kálnoky Károlyné 5 ft. Makoldi 50 kr. Gönc Mihály 50 kr. Kis Mihály 1 ft. Goldstein Jakab 50 kr. Veres György ügyvéd 1 ft. Pilibát Józsefné 1 jtt. Kolca Lajos 30 kr. Arkosi tanítói kar 60 kr. Barabás András

20 kr. Benkő György 20 kr. ifj. Gönc Mózesné 40 kr. Balázs József 50 kr. Nagy József 30 kr. Göde Sándor 1 frt. Göde Ignác 1 frt. Nagy Mihály 40 kr. Pap János lelkész 1 frt. Vallancs Albert 2 frt. Magyarai Károly 1 frt. Hatházi Károly 50 kr. Imre Albert 2 frt. Kis Lajos lelkész 1 frt. Benkő Rafaelné 1 frt. Balog Ferenc 20 kr. Bartha Károlyné 1 frt. Apor Veronika 1 frt. Cerék Károlyné 60 kr. Vas Lajos 50 kr. N. N. 1 frt. Popovics Elek 1 frt. Balog Józsefné 1 frt. Mihály Elek málnási 20 kr. Kis Ferencné 2 frt. Bartok Gergely 40 kr. Kocsis Ferenc málnási 2 frt. Kőröspataki Tégla 5 frt. Szilvester Dénes 2 frt. Rusz Jánosné 1 frt. Konya Miklósné 1 frt. Leonides Milcesz 2 frt. Hollaki Atilla 2 frt. H. B. és E. T. 2 frt. Bora Róza 1 frt. öz. Bartha Zsigmond 1 frt. Gyulai Lajos 1 frt. Gyulai Margit 1 frt. Gyulai Emma 1 frt. Zaturecki József 1 frt. Tana Sámuel 1 frt. Tagy József 50 kr. Lőfi Aron 1 frt. Henter vilma 1 frt. Szolga Gábor 1 frt. Gyöngyösi Istvánné 1 frt. Imecs Mózes 50 kr. Német Dávid 50 kr. Tóth Péter 30 kr. Boncu György 60 kr. Daniel Imréné Vargyas 1 frt. Máté János 1 frt. Báró Rauber 1 frt. Nagy Lajos Orosztelek 1 frt. B. J. 1 frt. Zaturecki Gábor 1 frt. Bartha Károly Bardoc 1 frt. Gyertyanfi János 1 frt. Zaturecki Gyula 1 frt. Sor-sith Gusztáv 1 frt. Bedő József igazgató 1 frt. Csizsér Albert 1 frt. Dáner István 50 kr. Grégusz János 1 frt. Deák Albert 1 frt. Nagy Aron 1 frt. Alinipati Mór József 1 frt. Csiki István 1 frt. ifj. Nagy István 1 frt. Forró Ferenc alispán 1 frt. Mihály Istvánné 2 frt. Nagy József vendéglős 1 frt. Wisiák Antalné 3 frt. Kafka József 1 frt. Kovács Lidia 1 frt. Zsigmond Károlyné 1 frt. Kése Gergely 1 frt. Sütt István 1 frt. ifj. Császár Bálint 1 frt. Diószegi Károlyné 2 frt. Lang Józsefné 1 frt. Benke Andás 2 frt. Nagy Gergelyné 2 frt. Nagy István timár 1 frt. Kósa László 50 krajcár. (Folytatjuk.)

6-ik közlemény az oroszfalvi templom számára Kézdi-Vásárhelyt gyűjtött kegyes adományokról.

Szász József kereskedő 1 frt. öz. Nagy Lázárné 5 frt. Finta Mózes 40 kr. Nagy Mózes szőcs 40 kr. Szász Anna 20 kr. Cimmerman János 60 kr. Keresztes Antal 40 kr. Porkoláb Jánosné 20 kr. Szand József cipész 40 kr. Id. Kupán József 2 frt. Velreiter György 2 frt. Tóth Mihály 2 frt. P. Jancsó István 2 frt. Ifj. Jancsó Mózes 1 frt. és egy biblia. Török Sámuel 1 frt. Bede Károly 40 kr. A tisztolt kalapos társulat 1 frt. lb. Turóczi Bálint 20 kr. Füstös Elek 10 kr. Szász Dániel 8 kr. Megyaszi Sándor 1 frt. Farkas Antal 30 kr. Vizi János 50 kr. Nagy György 40 kr. Rác János 1 frt. Rác Ferenc 50 kr. Kovács József 1 frt. Id. Rác Ferenc 20 kr. Fekete Domokos 40 kr. Rác Dániel 50 kr. Krincki Domokos 50 kr. Krincki Balázs 40 kr. Jancsó Sámuel 1 frt. Jancsó Dániel szabó 1 frt. Megyaszi Máté 50 kr. Megyaszi Pál 50 kr. Klein Márton 50 kr. Özvegy Jancsó Bálintné 50 kr. Jancsó Mózes timár 50 kr. Nagy Dániel polgármester 1 frt. A timár társulat 5 frt. — E közlemény összeg 39 frt. 48 kr. és egy biblia.

Főösszeg: 434 frt. 87 kr. 9 pad, egy korona, 2 kanna, 3 urasltali terítő, 2 könyv.

Szerkesztői posta.

Sz. G. urnak Kilyén. Átadott cikke méltóságodnak mai számunkban megjelent e tárgyú cikk folytán talán igen hosszúra nyul s felesleges tételeket tartalmaz. Sziveskedjék méltóságod rövidre szabni és csak a szükségesekre szorítkozni.

F. J. urnak K.-Vásárhelyt. Ily csekély kérdésből polemikát nem csinálhatunk.

Sz. Jánosné 6 nagyságának Kézdi-Vásárhelyt, Tárgyhalmoz miatt késétt. Mielőbb sort kerítünk rá.

Bécsi tőzsde és pénzek febr. 8.

5%, Metalliques .	62.95	M. földt. kötv. .	73.—
5%, nem. köles. .	68.45	Tem. földt. kötv. .	71.75
1860. államköles. .	111.50	Erd. földt. kötv. .	71.75
Bankrészevények .	838.—	Ezüst	114.50
Hitelrészevények .	148.10	Cs. kir. arany .	5.87
London	123.45	Napoleon'or .	9.85

Felelős szerkesztő: Vécesy Róbert.
Kiadótulajdonos: Pollák Mór.

Eladó telek.

Sepsi-Szentgyörgyön a piac közelében az ugynevezett Olt-utcaiban id. Nagy György és Ferenci Ferenc házaik között fekvő 16 öl széles és 36 öl hosszú épületes beltelek szabad kézből eladó.

Ertekezhetni helyt néhai Gyárfás Józsefnek örökösei és Antal Dénes tulajdonosokkal.

Kitűnő

bogácsi ó-borok

Scherg Károlyné — Tikosi Máriánál 10 literenként 3 kitűnőbb minőségű 4 o. é. frtért, nagyban hordólag jutalmasabb árba mindig kapható. Erről a t. cz. közönséget tiszteltett tudatja

Scherg Károly.

Lakása Benkő Elek ház Csutak testvérek bolt felettja Sepsi-Szentgyörgyön. 1—6

Egy ujonnan szervezett

fiss-harmonium

eladó. Ára 90 frt.

Förder Sándor,

kereskedőnél Bodolán.

Sz. 297. közlg.

Hirdetmény.

¶ Sepsi-Szentgyörgy városa tanácsa részéről közhírre tétetett, idei 259 szám alatt, hogy mindazok kik az I-ső és II-ik osztályu kereset adó kimérése, valamint a házostály-és házber adó megrovása által magukat megterhelve érzik folyó hó 8-ig felszólalhatnak, mely ezennel ujabbban is ismételtetik.

Továbbá figy. lmeztetik minden adózó, hogy folyó évi I-ső negyedére eső adó tartozását, az 1876-iki arány szerint folyó februárhó 15-ig annyal bizonyosanban befizet. ti törekedjék, mivel a végrehajtás azonnal megkezdetik.

Sepsi-Szentgyörgyön 1877 február 1-én a város tanácsa

Császár Bálint
polgármester.

2—3

Dr. HANDLER MÓR

orvos-, sebész tudor, szülész és szemész

gyógyít gyökerezen fényes és tartós siker biztositása mellett mindennemű

titkos betegségeket;

1) az ünfertőzésnek minden következményeit, ugymint

magömléseket

az ingerlékeny gyengeséget, az ondófolysást, különösen a

t e h e t e t l e n s é g e t

(elgyengült férfierőt);

2) huygesőfolyásokat (még oly idültket is), nemzörészek bujakóros fekélyeit és másodrendű bujakórt minden alakjaiban és elcsúfításában;

3) huygesőszűkületeket;

4) friss és idült nyákfolysásokat nőknel, az ugynevezett fehérfolysást, és az onuan eredő

MAGTALANSÁGOT;

5) бүрkiütéseket;

6) A huyghólyag betegségeit és mindennemű vizeleési nehézségeket.

Rendel naponként: délelőtt 10 órától 1-ig, délután 3 órától 5-ig, és este 7 órá 6¹/₂ 8-ig

Lakik: Pesten, belváros, kigyóutca 2-ik szám alatt kigyó- és városházutca. sarkán. (Rottenbiller-féle házban) 1. emelet, bemenet a lépcsőn.

Díjjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik

és a gyógyszerek megküldetnek.

48—100